

Heerlen

Raadsvoorstel

Heerlen,
23 december 2025

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Datum raadsver-
gadering
28 januari 2026

Documentnummer
609053

Agendapunt

Onderwerp

Een investeringsagenda t.b.v. 'Heerlen Kennisstad'.

Inleiding/aanleiding

Heerlen staat opnieuw op een kantelpunt in haar ontwikkeling. Wie terugkijkt naar de geschiedenis van de stad, ziet hoe vaak Heerlen zich opnieuw heeft uitgevonden. Steeds vanuit dezelfde bronnen: kennis, vakmanschap en innovatie. De vraag die nu voorligt, is hoe we deze kracht doorzetten passend bij de opgaven van nu.

Heerlen heeft altijd al kunnen leunen op een unieke onderwijs- en kennisinfrastructuur. Alle ingrediënten zijn dan ook aanwezig voor een flinke groeispurt waarmee we als regio verder kunnen uitgroeien tot een centrum van onderzoek, innovatie en talentontwikkeling. De lijnen zijn zichtbaar: onderwijsinstellingen bereiden uitbreidingen voor, innovatieve bedrijven vestigen zich in de regio, grensoverschrijdende samenwerkingen worden intensiever en het centrum ontwikkelt zich steeds meer tot een plek waar leren, werken en leven samenkomen.

Onderwijs en onderzoek, heel specifiek in het hart van onze stad, kan een grote maatschappelijke betekenis hebben. We weten dat onderwijs het verschil kan maken voor inwoners, gezinnen en kinderen; juist in een stad waar laaggeletterdheid, gezondheidsverschillen en kansenongelijkheid al generaties lang zichtbaar zijn. Onderwijs is hierbij geen abstract ideaal, maar een zichtbare en bereikbare werkelijkheid in het dagelijks leven. Door onderwijs, onderzoek en innovatie fysiek en inhoudelijk te verbinden met de stad, ontstaan nieuwe perspectieven op leren, werken en meedoen.

Dit raadsvoorstel schetst enerzijds het perspectief dat hieruit voortvloeit. Anderzijds wordt de raad gevraagd een financieel kader te scheppen waarbinnen de gemeente en onderwijsinstellingen concrete afspraken kunnen maken over het verder vorm geven van een kennisagenda.

Onderwijs en onderzoek als onderdeel van de stad

Een ingrijpende stedenbouwkundige ingreep die wij in dit verband onlangs deden, is de verwerving van vastgoed aan de eerste Promenade ten behoeve van onder meer onderwijs. Hieraan vooraf zijn jaren van intensieve samenwerking gegaan met onze onderwijspartners. Zowel Zuyd Hogeschool als de Universiteit Maastricht werken steeds vaker volgens een aanpak waarbij onderwijs en onderzoek niet losstaan van de stad, maar er onderdeel van zijn. Studenten, docenten en onderzoekers werken samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan echte vraagstukken uit de stad. Dit gebeurt niet vanuit een ivoren toren, maar in de wijken, op straat en in gebouwen in het centrum. Deze manier van werken zorgt ervoor dat kennis direct wordt

toegepast en dat inwoners profiteren van nieuwe inzichten en oplossingen. De samenwerking met de RWTH heeft er inmiddels toe geleid dat zij de aanwezigheid in het centrum van de stad verlengen.

Slimme groeistrategie

In de gouden eeuw van de mijnbouw, ruwweg tussen 1900 en 1974, was Heerlen het kloppende hart van de Nederlandse steenkoolindustrie. Het was een centrum van technologische innovatie en vakmanschap. Mijnbouwingenieurs, scheikundigen en geologen werkten hier samen aan complexe vraagstukken. Heerlen groeide uit tot een bruisende industriestad waar kennis, arbeid en ondernemerschap samenkwamen.

Na de sluiting van de mijnen sloten veel bedrijven hun deuren en stortte de stad in een diepe economische crisis. De stad nam daarop steeds opnieuw het initiatief: transitie zoals Operatie Hartslag, de Culturele Lente, en de stationsaanpak met het Maankwartier getuigen van lef en het vermogen om als pionier in stadmaken grote veranderingen te dragen. En daar waar de mijnindustrie de basis legde voor de kennisinfrastructuur in onze regio, waren het mede de kennisinstellingen die ons door de moeilijke periode na de mijnsluiting sleepten. Denk aan de rol van de Open Universiteit die de nadruk legt op tweedekansonderwijs en het breed ontwikkeld volwassenonderwijs.

Onze bevolkingssamenstelling en beroepsbevolking zijn nog niet in balans (vertrek van jongeren en vergrijzing). Wij denken echter dat bevolkingsontwikkeling géén natuurverschijnsel is, maar kan worden beïnvloed. Hiervoor is een 'zetje' nodig, een slimme groeistrategie.

Kennis als katalysator van een nieuwe transitie

We willen groeien naar 100.000 inwoners in 2050 gebaseerd op een evenwichtige bevolkingssamenstelling. Dat zorgt voor nieuwe opgaven op het gebied van onderwijs, economie, woningbouw en bereikbaarheid. En aangezien de sterke onderwijsinfrastructuur in onze regio nooit is verdwenen, kiezen we vanuit deze stevige basis voor een nieuwe dimensie. Een strategie die nog meer is gericht op talentontwikkeling, talentbehoud en talentimport en daarnaast op het maximaal inzetten op ontwikkeling en behoud van talent uit de regio, actief wervingsbeleid buiten de regio en als basis onze sterk verankerde kennisinfrastructuur.

Het DNA van een kennisintensieve economie blijkt daarmee onveranderd met de stad verweven. Kennis fungeert als katalysator voor een nieuwe transitie en een economische schaa sprong.

Onze troef, het sterke kennislandschap

Van oudsher beschikt de stad over een indrukwekkend onderwijs- en kenniscluster. De afgelopen jaren hebben laten zien dat de bouwstenen voor een volwaardig ecosysteem in Heerlen aanwezig zijn. In onze stad en regio heeft de nadruk van dit ecosysteem altijd gelegen op kansengelijkheid, sociale stijging, arbeidsmarktpositie en maatschappelijke samenhang.

Onderwijs

- *Zuyd Hogeschool*

Hbo-onderwijs is van strategisch belang voor het doorbreken van structurele achterstanden op de langere termijn en is een motor van duurzame economische ontwikkeling. Als University of Applied Science doet Zuyd Hogeschool al langer praktijkgericht onderzoek dat aantoonbaar bijdraagt aan brede welvaart, slimme en duurzame stedelijke transformatie van Heerlen en de regio én een gezonde samenleving. Heerlen fungeert daarbij als een groot open urban living lab. Belangrijke spelers binnen Zuyd zijn het Lectoraat Smart Urban Redesign met Limburgse Urban Living Labs (Univercity) en drie onderzoekslijnen namelijk: stedelijke transformatie, energietransitie en circulaire gebouwtechnologie.

- *RWTH*

De RWTH, de technische superuniversiteit uit Aken, startte een master in een pand midden in Heerlen-Centrum met als thema 'Transforming City Regions'. Een fundamentele en concrete stap in de lijn van de jarenlange samenwerking over de grens die de relevantie van Heerlen binnen de context Euregio Maas-Rijn aantoonde.

- *Open Universiteit*

De Open Universiteit vergroot zowel maatschappelijke veerkracht als individuele ontplooiingskansen door toegankelijk, flexibel en academisch onderwijs voor iedereen mogelijk te maken. De OU is vanaf haar oprichting verbonden met Heerlen en een belangrijke speler in de ontwikkeling van Heerlen als kennisstad. Met ruim 14.000 studenten en een focus op flexibel, digitaal onderwijs, bereikt de OU al decennia een breed publiek. Publiek dat elders vaak buiten de boot valt zoals werkenden, studenten met een beperking en mensen die een tweede kans willen. Van grote meerwaarde zijn de projecten waarin onderzoekers samen met inwoners van Heerlen-Noord de kloof tussen wetenschap en samenleving verkleinen. Het betreft een samenwerking met gemeente, maatschappelijke organisaties en inwoners om antwoorden en oplossingen te vinden gericht op thema's als leren, werken, gezondheid, wonen en veiligheid.

- *Vista college*

Mbo-onderwijs is cruciaal binnen het kennislandschap, omdat het direct aansluit op concrete beroepen. Het is hét onderwijsniveau waarmee jongeren en volwassenen hun positie op de arbeidsmarkt kunnen versterken. Bedrijven in onze regio zijn sterk afhankelijk van medewerkers die snel inzetbaar zijn, kunnen meebewegen met technologische innovaties en beschikken over actuele praktische kennis. Het Vista college werkt hiervoor intensief samen met het bedrijfsleven. Deze nauwe verwevenheid tussen school en arbeidsmarkt verkleint tekorten in relevante sectoren en stimuleert regionale groei. Daarnaast draagt deze school bij aan de sociale en economische veerkracht in de regio. En is een onmisbare ruggengraat voor de toekomst van stad en regio.

- *Yuverta*

Yuverta biedt praktijkgericht en groen onderwijs op vmbo- en mbo-niveau, met opleidingen in onder meer dierv verzorging, hovenier, duurzame leefomgeving en toegepaste biologie. De opleidingen sluiten aan op actuele maatschappelijke thema's zoals duurzaamheid, natuur en klimaat. Yuverta draagt bij aan regionale arbeid- en talentontwikkeling door jongeren op te leiden voor beroepen die in de regio nodig zijn. Maar ook door nauwe samenwerking met bedrijven en praktijklocaties voor stages en praktijklessen. Hiermee vormt de school een belangrijke schakel tussen onderwijs, beroepspraktijk en lokale economie in Heerlen en Zuid-Limburg.

- *PO/VO/Special onderwijs*

Primair onderwijs vormt de basis voor de verdere schoolloopbaan van een kind, en het latere maatschappelijk functioneren. Het compenseert verschillen in thuissituatie, is essentieel voor verdere leerprestaties en voorkomt leerachterstanden. Het bevordert zelfvertrouwen, sociale omgang en burgerschap. Scholen fungeren vaak als brug tussen gezin en samenleving.

Voortgezet onderwijs bepaalt in hoge mate de latere kansen op werk, inkomen en maatschappelijke participatie én daarmee de sociaaleconomische positie van jongeren. Het helpt leerlingen hun talenten te ontdekken en ontwikkelen en draagt bij aan burgerschap, weerbaarheid en identiteitsontwikkeling. Voortgezet onderwijs is extra belangrijk voor leerlingen zonder sterk netwerk thuis.

Speciaal onderwijs is onmisbaar voor leerlingen die in het reguliere onderwijs onvoldoende tot hun recht komen. Onderwijs is afgestemd op specifieke leer- en zorgbehoeften. Het vermindert schooluitval en sociale uitsluiting en vergroot kansen op participatie in onderwijs, arbeid en maatschappij.

Kennispartners

- *Brightlands Smart Services Campus*

Brightlands combineert wetenschap, ondernemerschap, talent en state-of-the-art faciliteiten op één plek. De Brightlands campus stelt onderzoeksinstituten en bedrijven in staat sneller en efficiënter te innoveren en zorgt ervoor dat innovatieve start ups tot wasdom kunnen komen. Heel veelbelovend zijn de ontwikkelingen op het gebied van zorginnovaties en AI tussen Zuyderland en de campus.

- *MedTech*

De MedTech-bedrijven in Heerlen spelen een sleutelrol in de economische ontwikkeling van zowel Zuid-Limburg als de bredere Euregio. Deze sector combineert hoogwaardige technologie met medische innovatie en creëert daarmee een economische structuur die toekomstbestendig, internationaal georiënteerd en kennisintensief is. In een regio die zich wil onderscheiden in zorg, gezondheid en technologie, vormen deze MedTech-bedrijven een motor voor groei. Daarnaast heeft MedTech een sterke internationale component. Heerlen profiteert van de strategische ligging in de Euregio Maas-Rijn, waardoor bedrijven makkelijk samenwerken met Duitse en Belgische partners, toegang hebben tot grensoverschrijdende talentpools en kunnen opereren in een groter economisch verzorgingsgebied.

- *APG en CBS*

APG en het CBS zijn belangrijke kennisinstituten en werkgevers in Heerlen. Zij beschikken over diepgaande expertise op het gebied van data, analyse, statistiek en digitalisering, en spelen een cruciale rol in het verzamelen, duiden en toepassen van kennis voor beleid, economie en samenleving. Ook in tijden van de huidige organisatieverandering blijven deze organisaties van grote betekenis voor het regionale kennis- en innovatie-ecosysteem. De aanwezige expertise en ervaring vormen een belangrijke schakel in de verdere ontwikkeling van datagedreven werken, AI-toepassingen en samenwerking met onderwijs en onderzoek.

Dit overzicht van ons kennislandschap is niet uitputtend maar in de context van dit raadsvoorstel geeft dit een goed overzicht.

Een volgende stap. Doorpakken: een onderwijs-investeringsagenda.

De afgelopen jaren zien we dat het onderwijsaanbod en de kennisinitiatieven in Heerlen en de regio zich in hoog tempo ontwikkelen. Deze ontwikkelingen laten zien dat er momentum is ontstaan, maar ook dat samenhang en gerichte investeringen nodig zijn om deze beweging te verbinden en te versterken. Niet alleen onderwijs- en kennisinstellingen tonen ambities; ook de stad neemt hierin verantwoordelijkheid. Dat blijkt onder meer uit onze verwerving van vastgoed op een A-locatie, met als doel ruimte te creëren voor onderwijs, onderzoek en ontmoeting in het hart van de stad.

Operationaliseren van de financiering: een onderwijs-investeringsagenda t.b.v. ' Heerlen Kennisstad

Realisatie van de maximale brede welvaartseffecten vereist nauwe samenwerking tussen de triple helix van onderwijs, overheid en bedrijven. Het vervolg vraagt op de korte termijn met name nadere inbedding van een (maatschappelijk) marktperspectief. Specifiek betekent dit het daadwerkelijk operationaliseren van een financiering oftewel een onderwijs- investeringsagenda.

Maximale brede welvaartseffecten ontstaan immers alleen wanneer onderwijs, overheid en bedrijven (triple-helix) samenwerken in de combinatie van financiële en organisatorische slagkracht. Daarom vragen wij uw raad om middelen te koppelen aan een dynamische onderwijs-investeringsagenda. Hiermee kunnen we een kader scheppen waarbinnen we als gemeente samen met onderwijsinstellingen concrete afspraken kunnen maken over het verder vorm geven van de kennisagenda. Over de voorwaarden waarop onderwijs, onderzoek, talent en innovatie verder kunnen groeien. Vooralsnog starten we hiermee samen met de Universiteit Maastricht.

Concrete voorwaarden nodig

We realiseren ons dat er concrete voorwaarden nodig zijn om onze ambitie te ondersteunen. Van fundamentele betekenis zijn randvoorwaardelijke activiteiten. Denk daarbij aan de intercityverbinding met Aken en het overeind houden van de bestaande intercityverbindingen. Maar ook de noodzaak van snelle glasvezelverbindingen, betrouwbare datacenters, en veilige cloud-omgevingen. Tegelijkertijd zijn betaalbare woningen voor studenten en startende professionals essentieel om talent aan te trekken en te behouden.

Als overheid is het vervolgens nodig om een stap over je eigen schaduw te zetten. Denk aan een proactieve gemeente die vergunningen versnelt, experimenten faciliteert en partijen bij elkaar brengt. Ook moeten we een doelgerichte en standvastige lobby ontwikkelen, al dan niet samen met provincie en Rijk, met als doel stabiele financieringen en een degelijk langetermijnperspectief.

De publiek-private samenwerking is essentieel. Kennisontwikkeling ontstaat niet door overheidsplannen alleen, maar door organische samenwerking tussen onderwijsinstellingen, zorginstellingen, Tech-bedrijven en investeerders. Er zijn platforms nodig waar deze partijen elkaar regelmatig ontmoeten, projecten bedenken en bereid zijn om samen risico's nemen. Als overheid spelen we hierbij een belangrijke rol.

Er is in een kennisstad daadwerkelijke aandacht nodig voor inclusiviteit en ethiek. We hebben als stad te maken met achterstanden in onderwijs, gezondheid en inkomen. De kennisontwikkeling moet ook kansen bieden voor mensen zonder academische achtergrond: hbo-geschoolden, mbo-geschoolden, zij-instromers. Alleen dan ontstaat een breed gedragen welvaart in plaats van een elitaire kennisbubbel.

Kader

Centrumontwikkeling/onderwijs naar het centrum.

Kernthema

Centrumontwikkeling

Bevoegdheid

De gemeenteraad is in deze bevoegd.

Voorstel

1. Middelen ter hoogte van 30,75 miljoen euro totaal beschikbaar te stellen voor een dynamische investeringsagenda t.b.v. Heerlen Kennisstad.
 - a. Het college opdracht te geven om deze agenda invulling te geven samen met onderwijspartners.
 - b. De dekking van deze onderwijs-investeringsagenda te halen uit de volgende bronnen: Algemene Reserve, vrijval kapitaallasten, FES, Economische stimulering, investeringskredieten.

Argumenten

1.a We committeren ons hierbij om bij te dragen aan een vestigingslocatie op de Promenade I of andere vormen van bijdragen voor de uitoefening en de ontwikkeling van onderwijs en onderzoek t.b.v. Heerlen Kennisstad. Vervolgens zijn we in staat de daaruit voortvloeiende economische ontwikkelingen te stimuleren en te faciliteren.

Dat betekent dat we hierdoor in staat zijn ons in te spannen voor het realiseren van onderwijs-infrastructuur (studentenhuisvesting, huisvesting voor wetenschappelijk en ondersteunend personeel, adequate bereikbaarheid, voorzieningen e.d.) die de aantrekkelijkheid voor studenten en de verwachte groei in studenten en medewerkers kan accommoderen.

1.b Een dynamisch investeringsprogramma is nodig om maatwerk te kunnen realiseren. De transitie die zich in Heerlen ontwikkelt, bestaat uit een samenhangend geheel van ruimtelijke, programmatische en maatschappelijke opgaven. De verschillende partners (zoals eerder genoemd) ontwikkelen hun plannen in fasen. Een rigide investeringslijst zou deze ontwikkeling onvoldoende kunnen ondersteunen. Daarom kiezen wij voor een dynamische, flexibele agenda die ruimte laat voor maatwerk. Vanzelfsprekend binnen heldere financiële en bestuurlijke kaders.

1.c Voor Heerlen als geheel betekent Hoger Onderwijs een structurele versterking van het menselijk kapitaal. De betekenis is extra groot voor Heerlen-Noord, waar sociaaleconomische uitdagingen zich al langere tijd opstapelen.

Door jongeren en volwassenen toegang te bieden tot opleidingen op hbo- en wo-niveau, worden vaardigheden ontwikkeld die aansluiten op de arbeidsmarkt van de toekomst. Dit vergroot de kans op werk, verhoogt inkomensperspectieven en draagt bij aan een veerkrachtigere lokale economie. Daarnaast trekt Hoger Onderwijs studenten, docenten,

onderzoekers en bedrijven aan, wat weer zorgt voor kennisuitwisseling, innovatie en extra dynamiek in de stad. Daarmee wordt Heerlen aantrekkelijker als woon-, werk- en vestigingsplaats.

De betekenis is extra groot voor Heerlen-Noord, waar sociaaleconomische uitdagingen zich al langere tijd opstapelen. De fysieke nabijheid van Hoger Onderwijs verlaagt drempels voor bewoners die traditioneel minder vanzelfsprekend de weg naar vervolgonderwijs vinden. Het maakt studeren zichtbaarder, bereikbaar en voorstelbaar. Jongeren groeien op met het idee dat doorleren mogelijk is, dichtbij huis en binnen hun eigen leefwereld. Dit versterkt hun zelfvertrouwen en vergroot de kans op sociale stijging.

1.d Met dit besluit maken wij als gemeente een commitment aan de samenleving in het algemeen en de onderwijsinstellingen in het bijzonder over onze plannen Heerlen Kennisstad.

1.e Onderwijs en kennis zijn sinds de mijntijd diep verbonden met onze stad en regio. Kennis (onderwijs) is niet een nieuw thema maar een logisch en daarmee waardevol onderdeel van de collectieve werkelijkheid in Parkstad. Investeren in dit thema voelt hierdoor gepast en evident.

1.f Dit past haarfijn binnen de traditie van Heerlen als transitiestad. Transitie werden meest door de stad zelf in gang werden gezet met lef en pioniersgeest. Denk aan Operatie Hartslag, de Culturele Lente en de stationsaanpak. Met deze investeringsagenda willen we een nieuwe transitie op deze schaal in gang zetten.

1.g Grote veranderingen hebben grote investeringen nodig. Heerlen is een stad die permanent in transitie is. We hebben een schat aan ervaring en kennis opgebouwd rondom dit soort bewegingen. We weten dat transitie, grote veranderingen, flinke investeringen vragen.

1.h Het PWC-rapport: maatschappelijke baten van het beoogde onderwijs-ecosysteem zijn groter dan de maatschappelijke kosten.

De ambities die UM, Zuyd en gemeente hebben uitgesproken t.b.v. het rapport, zijn: Zuyd en UM hebben de ambitie om structureel 2.250 additionele studenten en 228 additionele stafleden naar Heerlen te trekken. Dit creëert zowel additionele welvaart voor Heerlen plus maatschappelijke en economische waarde.

1.i Het PWC-rapport en recente nationale analyses (zoals het rapport van oud-ASML-topman Peter Wennink) laten zien dat sterke innovatie-ecosystemen niet ontstaan door losse projecten, maar door het gericht investeren in randvoorwaarden zoals talent, bereikbaarheid en huisvesting. Regio's die daarin durven te investeren, creëren langdurige economische en maatschappelijke waarde.

Het PWC-rapport geeft letterlijk aan dat 'Heerlen Kennisstad' een reële ambitie is. Dat onderzoek en onderwijs belangrijke drijvers zijn onder verdere versterking van brede welvaart. Het heeft een positief effect op de economie en de arbeidsmarkt, en in het verlengde daarvan ontstaat ook een verbetering van economische groei, van het vestigingsklimaat, van gezondheid en veiligheid.

Wennink geeft in zijn rapport aan dat kennis, creativiteit, kapitaal en samenwerking de bouwstenen zijn voor een sterke economische toekomst. De vier sectoren waarin Nederland zich moet onderscheiden zijn digitalisering en AI, Life Sciences, veiligheid en

weerbaarheid en klimaattechnologie. Maar óók overheden die het aandurven om keuzes te maken en te investeren. De keuze om als stad te investeren in kennis/onderwijs sluit hier heel goed bij aan.

1.j Deze keuze om te investeren in Heerlen Kennisstad past naadloos binnen andere onderdelen van gemeentelijk beleid en versterkt dat beleid vervolgens.

De ontwikkeling van een onderwijsecosysteem is een essentieel onderdeel van de stedelijke ontwikkeling die inmiddels vol op stoom is in Heerlen met (voorgenomen) investeringen in de openbare ruimte, in culturele dragers (Royal/Rivoli en Het Romeins museum), in mobiliteit en woningen. Maar het onderwijsecosysteem is ook een katalysator voor het verstevigen van het onderwijslandschap in de wijken en de buurten. Naast deze effecten verhoogt het de brede welvaart in Heerlen langs de positieve effecten voor inwoners van Heerlen op het gebied van gezondheid, veiligheid en leefomgeving (PWC-rapport). De effecten van het onderwijsecosysteem staan daarmee in verbinding met de doelstellingen van onder andere het Nationaal Programma Heerlen-Noord op het gebied van:

Veiligheid: wetenschappelijke literatuur laat zien dat het langer volgen van onderwijs gemiddeld genomen leidt tot minder criminaliteit en de veiligheid verhoogt.

Gezondheid: wetenschappelijke literatuur laat zien dat onderwijs en kennis aan de basis staan van een gezonder leven, sociale netwerken, een hoger inkomen en een gezondere levensstijl.

Tegenargumenten en risico's

1.a Omdat de investeringen op de langere termijn ingevuld worden, kunnen we de mogelijke gevolgen van geopolitieke veranderingen niet inschatten.

We hebben de afgelopen jaren gezien dat de geopolitiek situatie rechtstreeks invloed kan hebben op dat waar wij lokaal mee bezig zijn (energiecrisis, oorlog Oekraïne). Dat kan mogelijk van invloed zijn op de manier waarop de investeringsagenda en de dekking daarvan in de loop der jaren vorm gaan krijgen.

1.b Internationalisering universiteiten en hogescholen.

De afgelopen maanden beperkte de discussie over internationalisering zich grotendeels tot de instroom van internationale studenten, met name bij universiteiten en hogescholen. Inmiddels is duidelijk dat een rigoureuze stop op de instroom van internationale studenten ongewenst is. Daarmee lijkt een horrorscenario van de baan. Zo'n stop zou namelijk desastreus zijn voor de UM waar meer dan 60% van de studenten een internationale nationaliteit heeft. Maar dit kan mogelijk in de nabije toekomst weer prominenter op de politieke agenda komen.

1.c Doordat de investeringen zich over een lange periode uitstrekken zijn vele variabelen mogelijk.

De organisaties en partijen waarmee wij samen willen werken, bevinden zich in allerlei systemen waarbinnen tal van kansen, risico's, afhankelijkheden elkaar afwisselen en invloed kunnen uitoefenen op de agenda's die wij nu opstellen.

Kosten en dekking

De investeringsagenda van Heerlen Kennisstad omhelst 30,75 miljoen euro. Wij brengen deze middelen samen in een nieuwe begrotingspost 'Investeringsagenda Heerlen Kennisstad'. We dekken deze post af uit de volgende onderdelen:

- In onze Algemene Reserve hebben we al 5 miljoen Euro gereserveerd in de risicosimulatie. Vooruitlopend op een positief jaarrekeningresultaat willen we dit bedrag aanvullen met 5 miljoen euro, zodat in totaal 10 miljoen euro beschikbaar is.
- We maken in onze begroting jaarlijks een bedrag vrij, zodat we de komende 15 jaar in totaal 10 miljoen euro kunnen bijdragen aan Heerlen Kennisstad. Deze ruimte vinden wij binnen de vrijval van kapitaallasten die we de komende jaren verwachten door bijvoorbeeld langere looptijd van bestaande projecten.
- Vanuit het FES is al 1,5 miljoen euro beschikbaar gesteld. Daarnaast begroten we Voor de infrastructuur en voorzieningen rondom de investeringen in Kennisstad Heerlen hebben wij een bedrag van 5,5 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Dekking	€
AR risicosimulatie/weerstandsvermogen	€ 5.000.000
AR aanvulling jaarrekening	€ 5.000.000
Vrijval kapitaallasten	€ 10.000.000
FES	€ 1.500.000
Economische stimulering	€ 3.750.000
Investeringskredieten Openbare ruimte	€ 4.500.000
Investeringskredieten Voorzieningen	€ 1.000.000
TOTAAL	€ 30.750.000

De begrotingspost 'Investeringsagenda Heerlen Kennisstad' kan onder andere ingezet worden voor voorbereidingskosten voor gebiedsontwikkeling, investeringen in het onderwijs, investeringen in vastgoed en waardecorrecties doorvoeren door het actualiseren van de balanswaarde.

Communicatie

Communicatie vindt plaats met een persbericht.

Evaluatie

Evaluatie vindt plaats binnen de reguliere P&C cyclus.

Planning, procedure en uitvoering

De vervolgstappen, zoals wij die nu kunnen overzien, bestaan voornamelijk uit een verdieping van de samenwerking met de Universiteit Maastricht. In januari verwachten wij samen met de UM een 'termsheet' te kunnen opleveren. Dat is een eerste, globale stap op het gebied van de samenwerking. Wij denken dat dat vervolgens zal leiden tot een 'SOK' (samenwerkingsovereenkomst) in de eerste helft van 2026. Tot slot werken we toe naar een 'realisatieovereenkomst' waarin we gezamenlijk kunnen aangeven op welke manier we middelen gaan alloceren.

Het spreekt voor zich dat het college de gemeenteraad regelmatig betreft bij de stappen die gezet gaan worden de komende jaren.

Bijlagen

n.v.t.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de burgemeester,

de secretaris a.i.,

drs. R. Weaver

drs. R. van Wuijtswinkel

Raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 december 2025

documentnummer;

gezien het advies van de raadscommissie;

besluit:

1. Middelen ter hoogte van 30,75 miljoen euro totaal beschikbaar te stellen voor een dynamische investeringsagenda t.b.v. Heerlen Kennisstad.
 - a. Het college opdracht te geven om deze agenda invulling te geven samen met onderwijspartners.
 - b. De dekking van deze onderwijs-investeringsagenda te halen uit de volgende bronnen: Algemene Reserve, vrijval kapitaallasten, FES, Economische stimulering, investeringskredieten.

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever